

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра кримінального процесу, криміналістики та експертології
факультет № 6**

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Тактика окремих слідчих (розшукових) дій»
обов'язкових компонент освітньої програми другого (магістерського) рівня
вищої освіти

Галузь знань: 26 «Цивільна безпека»
Спеціальність: 262 «Правоохоронна діяльність»

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол № 11 від 21 грудня 2023р.

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол № 12 від 20 грудня
2023р.

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол № 11 від 20 грудня 2023р.

Розглянуто на засіданні кафедри кримінального процесу, криміналістики та експертології факультету Протокол № 12 від 04.12.2023 р.

Розробник:

Доцент кафедри кримінального процесу, криміналістики та експертології факультету № 6 кандидат юридичних наук, доцент Заяць Д.Д.

Рецензенти:

Голова Київського районного суду м. Харкова, доктор юридичних наук, доцент Шаренко С.Л.

Професор кафедри криміналістики, судової експертології та домедичної підготовки факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор Степанюк Р.Л.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS: 3 Загальна кількість годин: 90 Кількість тем: 5	26 «Цивільна безпека» 262 «Правоохоронна діяльність», другий (магістерський)	Цикл підготовки обов'язковий Навчальний курс – 1 Семестр – 2 Види підсумкового контролю: залік

Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:

денна форма навчання	заочна форма навчання
Лекції – 6 год. Практичні – 24 год. Самостійна робота – 60 год. Індивідуальні завдання: реферати	Лекції – 2 год. Практичні – 6 год. Самостійна робота – 82 год.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Тактика окремих слідчих (розшукових) дій» є одержання теоретичних знань щодо сучасних досягнень криміналістичної науки з проблемних аспектів проведення окремих слідчих (розшукових) дій та отримання практичних навичок і використання їх у діяльності з розслідування різних видів кримінальних правопорушень.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Тактика окремих слідчих (розшукових) дій» є:

а) науково-юридичні:

- під час поглибленого вивчення студентами наукових положень дисципліни «Тактика окремих слідчих (розшукових) дій» для отримання теоретичних знань і практичних навичок щодо тактики окремих видів огляду (місця події за наявності трупа, місця ДТП, огляд комп'ютерної техніки,

комп'ютерних мереж та електронних носіїв інформації), допиту, пред'явлення для впізнання, обшуку, слідчого експерименту;

- при опануванні необхідної науково-методичної літератури, яка забезпечує дослідження виникаючих питань, шляхів їх розв'язання, використовуючи навички творчого мислення та самовдосконалення свого професійного рівня;

- під час формування навичок з прийняття рішень в складних слідчих ситуаціях, опанування логіки доказування та складання процесуальних документів, ділових паперів під час кримінального провадження;

б) загальноосвітні:

- при підвищенні юридичної культури та ерудиції фахівців, оволодіння досвідом інших держав щодо застосування криміналістичних знань;

в) виховні:

- під час формування спрямованості ідеям істини, добра, справедливості і законності, почуття відповідальності перед суспільством, державою і людиною.

Міждисциплінарні зв'язки: Криміналістика, Сучасні проблеми криміналістики, Кримінальний процес, Кримінальне право, Судова експертологія, Кримінологія.

2.3. Згідно з освітньою програмою здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- механізм вчинення злочинів і виникнення слідів;
- правила виявлення, фіксації, вилучення і використання слідів злочинів – джерел доказів;
- техніко-криміналістичні засоби і можливості їх практичного використання;
- тактичні правила і прийоми проведення окремих слідчих (розшукових) дій;
- методику розслідування окремих груп та видів кримінальних

правопорушень.

вміти:

- організувати проведення окремої слідчої (розшукової) дії і ретельно підготуватись до її проведення, враховуючи криміналістичні рекомендації;
- використовувати тактичні прийоми та їх комбінації у ході проведення;
- застосовувати техніко-криміналістичні засоби під час проведення окремих слідчих (розшукових) дій.

2.4. Форма підсумкового контролю: залік

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

2.5. Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі права, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу.
	ЗК-2	Здатність застосовувати знання на практиці
	ЗК-3	Базові знання та розуміння предметної області та розуміння професії
	ЗК-4	
	ЗК-5	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
	ЗК-6	Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел
	ЗК-7	Здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та професійній діяльності
	ЗК-8	Здатність провадити дослідницьку та інноваційну діяльність
	ЗК-9	Здатність дотримуватись заходів безпеки

	ЗК-10	Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.
Фахові компетентності (ФК)	ФК-1	Здатність провадити професійну діяльність у повній відповідності до закону
	ФК-2	Усвідомлення засад і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів таких фундаментальних галузей права, як: конституційне право, адміністративне і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право, фінансове право, господарське право тощо
	ФК-3	Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку держави, суспільства, особистості в межах виконання своїх посадових обов'язків
	ФК-4	Володіння юридичною термінологією та юридичною технікою, здатність правильно відтворювати результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації
	ФК-5	Здатність встановлювати особу злочинця, виявляти причини і умови злочинності та її окремих видів, реалізовувати напрями і заходи щодо запобігання їй
	ФК-6	Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції
	ФК-7	Здатність діяти на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури
	ФК-8	Здатність запобігати, виявляти, розкривати та розслідувати правопорушення
	ФК-9	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих компетентностей у професійній діяльності.

	ФК-10	Здатність тлумачити нормативно-правові акти, робити кваліфіковані юридичні висновки і надавати консультації
	ФК-11	Здатність у передбачених законом випадках, приймати рішення та процесуально їх оформлювати, процесуально супроводжувати досудове розслідування
	ФК-12	Здатність застосовувати методики розслідування окремих видів злочинів.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема № 1. Особливості тактики окремих видів огляду

Тактичні правила та особливості огляду місця події за наявності трупа. Взаємодія слідчого з судово-медичним експертом на місці події. Особливості огляду місця дорожньо-транспортної пригоди. Взаємодія слідчого з фахівцями-автотехніками. Правила огляду транспортних засобів. Огляд місця заподіяння шкоди навколишньому середовищу. Огляд комп'ютерної техніки, комп'ютерних мереж та електронних носіїв інформації. Застосування технічних засобів фіксації ходу та результатів огляду (фотозйомки, аудіо- та відеозапису).

Тема № 2. Особливості тактики окремих видів обшуку

Ознаки схованок і тактичні прийоми їх виявлення. Психологічні основи тактики обшуку. Тактичні рекомендації про порядок дій слідчого та інших членів слідчо-оперативної групи на місці обшуку в залежності від його виду. Тактичні прийоми і особливості виявлення живих осіб і трупів. Особливості проведення повторного обшуку. Специфіка обшуку з вилученням комп'ютерної техніки та електронних носіїв інформації. Використання науково-технічних засобів пошуку. Застосування технічних засобів фіксації ходу та результатів обшуку (фотозйомки, відеозапису).

Тема № 3. Особливості тактики окремих видів допиту

Тактичні прийоми допиту в безконфліктній ситуації. Організаційно-тактичне забезпечення допиту осіб, які дають неправдиві показання або відмовляються від показань. Використання доказів та оперативно-розшукової інформації на допиті. Особливості залучення психолога в якості спеціаліста при допиті. Використання спеціальних психологічних знань при допиті неповнолітніх. Особливості розпізнавання ознак неправди (вербальних та невербальних) в показаннях допитуваного під час проведення допиту і одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб для з'ясування причин розбіжностей у їхніх показаннях. Особливості допиту підозрюваного (обвинуваченого) – члена організованої групи, злочинної організації. Особливості проведення допиту у режимі відеоконференції під час досудового розслідування.

Застосування технічних засобів фіксації ходу та результатів допиту (аудіо- та відеозапису).

Тема № 4. Особливості тактики окремих видів пред'явлення для впізнання

Підготовчі заходи, що здійснюються до пред'явлення для впізнання особи за функціональними ознаками (ходою, жестами, мімікою); за мовою, голосом або поза візуальним спостереженням особи, що підлягає впізнанню.

Тактичні правила та прийоми, що застосовуються при проведенні зазначених видів пред'явлення для впізнання. Особливості проведення пред'явлення для впізнання у режимі відеоконференції під час досудового розслідування.

Застосування технічних засобів фіксації ходу та результатів пред'явлення для впізнання (фотозйомки, аудіо- та відеозапису).

Тема № 5. Особливості тактики слідчого експерименту

Система організаційних заходів, тактичних правил підготовки і прийомів проведення слідчого експерименту в умовах сприятливої ситуації.

Сутність конфліктної ситуації слідчого експерименту. Криміналістичні рекомендації щодо підготовки до цієї слідчої дії та комплекс тактичних прийомів, які доцільно використовувати для вирішення конфліктної ситуації.

Система організаційних заходів, тактичних правил підготовки і прийомів проведення слідчого експерименту в несприятливих умовах, коли обстановка на місці події, що відбувалася в минулому, зазнала значних, істотних змін і підлягає реконструкції.

Криміналістичні рекомендації щодо підготовки до слідчого експерименту в умовах конфліктної ситуації, коли особа, показання якої перевіряються відмовляється від проведення за її участю експериментальних дій. Комплекс тактичних прийомів, які доцільно використовувати для вирішення конфліктної ситуації слідчого експерименту.

Застосування відеозапису для фіксації ходу та результатів слідчого експерименту.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1 Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Література, сторінки	Вид контролю
	Всього	з них:						
		лекції	Семінарські	Практичні заняття	Лабораторні	Самостійна робота		
Семестр № 2								
Тема № 1. Особливості тактики окремих видів огляду	20	2		6		12		
Тема № 2. Особливості тактики окремих видів обшуку	17	1		4		12		
Тема №3. Особливості тактики	19	1		6		12		

окремих видів допиту								
Тема № 4. Особливості тактики окремих видів пред'явлення для впізнання	17	1		4		12		
Тема № 5. Особливості тактики окремих видів слідчого експерименту	17	1		4		12		
Всього	90	6		24		60		залік

4.1.2 Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Література, сторінки	Вид контролю
	Всього	з них:						
		лекції	Семінарські	Практичні заняття	Лабораторні	Самостійна робота		
Семестр № 2								
Тема № 1. Особливості тактики окремих видів огляду	12			2		16		
Тема № 2. Особливості тактики окремих видів обшуку	12					16		
Тема №3. Особливості тактики окремих видів допиту	12			2		16		
Тема № 4. Особливості тактики окремих видів пред’явлення для впізнання	12					16		
Тема № 5. Особливості тактики окремих видів слідчого експерименту	12	2		2		18		
Всього	120	2		6		82		залік

4.1.2. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни			Література:
	Тема № 1: Особливості тактики окремих видів огляду		1-4,8,13
		Під час самостійної підготовки студенти повинні вивчити тактичні правила та особливості	

	<p>окремих видів огляду.</p> <p>Знати нормативно-правові та організаційні форми взаємодії слідчого з судово-медичним експертом, експертом-автотехніком та іншими учасниками огляду.</p> <p>Усвідомити рекомендації щодо застосування технічних засобів фіксації ходу та результатів огляду (фотозйомки, аудіо- та відеозапису).</p>	
	<p>Тема № 2: Особливості тактики окремих видів обшуку</p> <p>Під час самостійної підготовки студенти повинні вивчити тактичні правила та особливості окремих видів обшуку.</p> <p>Знати психологічні основи тактики обшуку, особливості проведення повторного обшуку та обшуку пов'язаного з вилученням комп'ютерної техніки та електронних носіїв інформації.</p> <p>Усвідомити рекомендації щодо застосування технічних засобів фіксації ходу та результатів обшуку (фотозйомки, аудіо- та відеозапису).</p>	1-4,8,13
	<p>Тема № 3: Особливості тактики окремих видів допиту</p> <p>Під час самостійної підготовки студенти повинні вивчити тактичні правила та особливості окремих видів допиту.</p> <p>Знати тактичні прийоми та тактичні комбінації допиту в умовах безконфліктної та конфліктної ситуацій, особливості розпізнавання ознак неправди (вербальних та невербальних) в показаннях особи під час проведення допиту.</p> <p>Усвідомити рекомендації щодо застосування технічних засобів фіксації ходу та результатів обшуку (фотозйомки, аудіо- та відеозапису).</p>	1-4,8,13
	<p>Тема № 4: Особливості тактики окремих видів пред'явлення для впізнання</p> <p>Під час самостійної підготовки студенти повинні вивчити тактичні правила та особливості окремих видів пред'явлення для впізнання.</p> <p>Знати особливості проведення пред'явлення для впізнання особи за функціональними ознаками (ходою, жестами, мімікою); за мовою, голосом або поза візуальним спостереженням особи, пред'явлення для впізнання у режимі</p>	1-4,8,13

		відеоконференції під час досудового розслідування. Усвідомити рекомендації щодо застосування технічних засобів фіксації ходу та результатів обшуку (фотозйомки, аудіо- та відеозапису).	
		Тема № 5: Особливості тактики слідчого експерименту	1-4,8,13
		Під час самостійної підготовки студенти повинні вивчити тактичні правила та особливості окремих видів слідчого експерименту. Знати систему організаційних заходів, тактичних правил підготовки і прийомів проведення слідчого експерименту в несприятливій ситуації, криміналістичні рекомендації щодо підготовки до слідчого експерименту в умовах конфліктної ситуації. Усвідомити рекомендації щодо застосування технічних засобів фіксації ходу та результатів обшуку (фотозйомки, аудіо- та відеозапису).	

6. Методи навчання

Навчання з дисципліни «Тактика окремих слідчих (розшукових) дій» проходить у формі лекцій – під час вивчення курсу дисципліни, практичних занять, а також самостійної та індивідуальної роботи, яка у студентів займає значну частину обсягу навчальних годин.

Метою лекційного курсу є викладення загальних положень щодо тактики окремих слідчих (розшукових) дій, надання студентам основних орієнтирів у навчальному матеріалі, викладення змісту питань, включених до підсумкового контролю з навчальної дисципліни. Виклад теоретичного матеріалу супроводжується наведенням прикладів з практичної діяльності з розслідування кримінальних правопорушень. Для кращого засвоєння лекційного матеріалу викладачі використовують наглядні матеріали.

Аудиторні заняття проводяться у формі практичних занять, на яких студенти повинні набути практичних навичок з організації, підготовки і проведення окремих слідчих (розшукових) дій з урахуванням слідчих ситуацій, що склалися у ході досудового розслідування. З цією метою заняття

проводяться в аудиторіях у вигляді рольових ігор і тренінгів. З окремих тем дисципліни на практичних заняттях здійснюється відтворення навчальних відеофільмів, тренінгів, методичних посібників, використовується мультимедійне забезпечення, а для відпрацювання навичок використовується моделювання ситуативних задач з виходом на місце уявної події злочину.

Самостійна робота за кожною темою передбачає вивчення навчальної та наукової літератури з відповідних тем, включених до програми навчальної дисципліни.

Під час вивчення навчальної дисципліни студенти повинні засвоїти навчальний матеріал, отримати позитивні оцінки за всі відповіді під час аудиторних занять, а також позитивні оцінки за виконані контрольні роботи. Всі пропущені заняття повинні бути відпрацьовані викладачеві.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Тактичні правила та особливості огляду місця події за наявності трупа.
2. Взаємодія слідчого з судово-медичним експертом на місці події.
3. Судово-медична експертиза: підготовка, призначення й оцінка результатів.
4. Особливості огляду місця дорожньо-транспортної пригоди.
5. Правила огляду транспортних засобів.
6. Взаємодія слідчого з фахівцями-автотехніками.
7. Особливості підготовки матеріалів для проведення автотехнічної експертизи.
8. Огляд місця заподіяння шкоди навколишньому середовищу.
9. Огляд комп'ютерної техніки, комп'ютерних мереж та електронних носіїв інформації.
10. Застосування технічних засобів фіксації ходу та результатів огляду (фотозйомки, аудіо- та відеозапису).
11. Ознаки схованок і тактичні прийоми їх виявлення.

12. Психологічні основи тактики обшуку.
13. Тактико-психологічні прийоми обшуку.
14. Тактичні рекомендації про порядок дій слідчого та інших членів слідчо-оперативної групи на місці обшуку в залежності від його виду.
15. Тактичні прийоми і особливості виявлення живих осіб і трупів.
16. Особливості проведення повторного обшуку.
17. Специфіка обшуку з вилученням комп'ютерної техніки та електронних носіїв інформації.
18. Особливості використання науково-технічних засобів пошуку у ході проведення обшуку.
19. Застосування технічних засобів фіксації ходу та результатів обшуку (фотозйомка, відеозапис).
20. Тактичні прийоми допиту в безконфліктній ситуації.
21. Організаційно-тактичне забезпечення допиту осіб, які дають неправдиві показання або відмовляються від наданих раніше показань.
22. Використання доказів та оперативно-розшукової інформації на допиті.
23. Особливості залучення психолога в якості спеціаліста при допиті.
24. Використання спеціальних психологічних знань при допиті неповнолітніх.
25. Особливості розпізнавання ознак неправди (вербальних та невербальних) в показаннях допитуваного під час проведення.
26. Особливості допиту підозрюваного – члена організованої групи, злочинної організації.
27. Проблемні аспекти та перспективи використання поліграфа під час допиту.
28. Застосування технічних засобів фіксації ходу та результатів допиту (аудіо- та відеозапис).
29. Особливості проведення допиту у режимі відеоконференції під час досудового розслідування.

30. Підготовчі заходи, що здійснюються до пред'явлення для впізнання особи за функціональними ознаками (ходою, жестами, мімікою); за мовою, голосом.

31. Тактичні правила та прийоми, що застосовуються при проведенні до пред'явлення для впізнання особи за функціональними ознаками.

32. Тактичні правила та прийоми, що застосовуються при проведенні до пред'явлення для впізнання особи поза візуальним спостереженням особи, що підлягає впізнанню.

33. Особливості проведення пред'явлення для впізнання у режимі відеоконференції під час досудового розслідування.

34. Використання технічних засобів фіксації ходу та результатів пред'явлення для впізнання (фотозйомка, аудіо- та відеозапис).

35. Система організаційних заходів, тактичних правил підготовки і прийомів проведення слідчого експерименту в несприятливих умовах, коли обстановка на місці події, що відбувалася в минулому, зазнала значних, істотних змін і підлягає реконструкції.

36. Криміналістичні рекомендації щодо підготовки до слідчого експерименту в умовах конфліктної ситуації, коли особа, показання якої перевіряються відмовляється від проведення за її участю експериментальних дій.

37. Комплекс тактичних прийомів, які доцільно використовувати для вирішення конфліктної ситуації слідчого експерименту.

38. Застосування технічних засобів фіксації ходу та результатів слідчого експерименту (фотозйомка, аудіо- та відеозапис).

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи включають у себе поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівень знань під час семінарських, практичних занять;

- якість виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має за мету перевірку засвоєння знань, умінь і навичок студентом з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботи виставляються в журнали обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів вищої освіти в Університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у вигляді, передбаченому в робочій програмі навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Результат навчальних занять за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок під час навчальних занять протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Результат самостійної роботи за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок з самостійної роботи, отриманих протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Студент, слухач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\begin{array}{l} \text{Загальна} \\ \text{кількість балів} \\ \text{(перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} = \left(\begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{навчальних} \\ \text{занять} \\ \text{за семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{самостійної} \\ \text{роботи за} \\ \text{семестр} \end{array} \right) / 2 * 10$$

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках студентів, залікових книжках. **Присутність студентів при проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.** Якщо студент не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку), з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності студентів становить - **50**

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{навчальної} \\ \text{дисципліни} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Загальна кількість} \\ \text{балів (перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Кількість балів за} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем} \end{array}$$

Студент, який під час складання підсумкового контролю отримав оцінку «незадовільно», складає підсумковий контроль (екзамен, залік) повторно. Повторне складання підсумкового контролю (екзамену, заліку) допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни, у тому числі один раз – викладачеві, а другий – комісії, що створюється навчально-науковими інститутами (факультетами). Незадовільні оцінки виставляються тільки в відомостях обліку успішності. Студентам, які отримали не більше як дві незадовільні оцінки (нижче ніж 60 балів) з навчальної дисципліни, можуть бути встановлені різні строки ліквідації академічної заборгованості, але не пізніше як за день до фактичного початку навчальних занять у наступному семестрі. Студенти, які не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін, відраховуються з Університету. Особи, які одержали більше двох незадовільних оцінок (нижче ніж 60 балів) за підсумковими результатами вивчення навчальних дисциплін з урахуванням підсумкового контролю, відраховуються з Університету.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з

семестровим контролем у формі підсумкового контролю (екзамену чи заліку), то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \frac{\text{Підсумкові бали за поточний семестр} + \text{Підсумкові бали за попередній семестр}}{2}$$

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Модульний контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок	Підготувати реферат, доповідь, за результатами проведених практичних занять, скласти протокол слідчої дії, додатки до такого протоколу	Отримати за модульний контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
			Оцінка	Пояснення
12	97-100	Відмінно ("зараховано")	А	„Відмінно” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
11	94-96			
10	90-93			
9	85-89	Добре ("зараховано")	В	„Дуже добре” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками.
8	80-84			

7	75-79		C	„Добре” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками або з однією–двома значними помилками.
6	70 –74	Задовільно (“зараховано”)	D	„Задовільно” – теоретичний зміст курсу освоєний неповністю , але прогалини не несуть істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками.
5	65 – 69			
4	60–64		E	„Достатньо” – теоретичний зміст курсу освоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
3	40-59	Незадовільно („не зараховано”)	FX	„Умовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу освоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
2	21-40			
1	1-20		F	„Безумовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна

				робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки
--	--	--	--	--

10. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Нормативні акти

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кримінальний кодекс України// Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
3. Кримінальний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
4. Про судову експертизу: закон України від 25.02.1994 № 4038-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 28. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>
5. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз: наказ Міністерства Юстиції України від 08.10.1998 № 53/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>

Основна

1. Криміналістика : підручник : у 2 т. Т. 1 / [А. Ф. Волобуєв, М. В. Даньшин, А. В. Іщенко та ін.] ; за заг. ред. А. Ф. Волобуєва, Р. Л. Степанюка, В. О. Малярової ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2018. – 384 с. – ISBN 978-966-610-231-0 (Т. 1). URL: <https://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6440>
2. Криміналістика: Підручник / Кол. авт.: В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін. / За ред. проф. В. Ю. Шепітька. — 4-е вид., перероб. і доп. — Х.: Право, 2008. — 464 с. URL: <https://law.sspu.edu.ua/files/documents/books/library/17/shepitko.pdf>
3. Криміналістика : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [К. О. Чаплинський, О. В. Лускатов, І. В. Пиріг, В. М. Плетенець, Ю. А. Чаплинська]. – 2-е вид, перероб. і доп. – Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2017. – 480 с. URL: <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/1191/1/%D0%9B%D0%95%D0%9A%D0%A6%D0%86%D0%87%20%D0%B7%20%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8%202016%2B.pdf>

4. Криміналістика (криміналістична техніка): курс лекцій / П. Д. Біленчук, А. П. Гель, М. В. Салтевський, Г. С. Семаков. Київ : МАУП, 2001. 216 с. <http://www.kul-lib.narod.ru/bibl.files/krim/book-710.htm>

5. Криміналістична техніка, тактика і методика: навчальний посібник / В. В. Копча, Н. В. Копча. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – 286 с. URL:

<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/40899/1/%D0%9A%D0%A0%D0%98%D0%9C%D0%86%D0%9D%D0%90%D0%9B%D0%86%D0%A1%D0%A2%D0%98%D0%A7%D0%9D%D0%90%20%D0%A2%D0%95%D0%A5%D0%9D%D0%86%D0%9A%D0%90.pdf>

6. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій : навч. посіб. / [О. О. Андреев, Д. Д. Заяць, В. В. Колесніков та ін.] ; за заг. ред. Д. Д. Заяця ; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х. : ХНУВС, 2011. – 184 с. URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/nav4_lit/P4060137.pdf

Допоміжна

7. Процесуальний порядок та тактичні особливості здійснення слідчих (розшукових) дій: науково-методичні рекомендації / В.В. Кікнчук, К.Л. Бугайчук, В.О. Малярова, Т.П. Матюшкова. Харків: ХНУВС, 2018. – 101с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/items/d1af3136-a628-47f6-a995-d3765a0dad85>

8. Криміналістична тактика : навч. посіб. / О.В. Бишевец, Л.Г. Дунаєвська, Н.І. Клименко та ін.— Київ : Алерта, 2017.— 244 с. URL: <http://ir.stu.cn.ua/bitstream/handle/123456789/16288/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%82%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%202017%20%281%29.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

9. Законодавче забезпечення правоохоронної діяльності : навчальний посібник (до 100-річчя підготовки охоронців правопорядку у Харкові) / за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В.В. Сокурєнка.- Х. : Стильна типографія, 2017. – 1164 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/items/8b0b0f96-9893-4c50-9a3a-a3c128855ae9>

10. Сучасні тенденції розвитку криміналістики та кримінального процесу: тези доповідей міжнар. наук.-практ. конф. До 100-річчя від дня народження проф. М.В. Салтевського (м. Харків, 8 листопада 2017 р. / МВС України, ХНУВС. – Харків, 2017. – 358 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/items/9889d882-ba05-4441-9cab-1fafecefb897>

11. Актуальні питання діяльності слідчих підрозділів органів внутрішніх справ України : зб. наук. праць факультету підготовки фахівців для підрозділів слідства та дізнання ХНУВС за 2011 рік / за заг. ред. академіка НАПрН України, д-ра юрид. наук, проф. О. М. Бандурки. – Х.: НікаНова, 2012. – 738 с. URL: <https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/74.pdf>

12. Актуальні питання діяльності слідчих підрозділів органів внутрішніх справ України : зб. наук. праць факультету з підготовки слідчих ХНУВС за 2012 рік / за заг. ред. чл.-кор. НАПрН України, д-ра юрид. наук С. М. Гусарова; академіка НАПрН України, д-ра юрид. наук, проф. О. М. Бандурки. – Х.: Диса плюс, 2013. – 732 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/2e884b1d-aecb-4fdb-834a-de077e6d09c4/content>

13. Процесуальний порядок та тактичні особливості здійснення слідчих (розшукових) дій: науково-методичні рекомендації / В.В. Кікнчук, К.Л. Бугайчук, В.О. Малярова, Т.П. Матюшкова. Харків: ХНУВС, 2018. – 101с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/items/d1af3136-a628-47f6-a995-d3765a0dad85>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua>

2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>

3. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mvs.gov.ua>

4. Офіційний веб-сайт Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://dndekc.mvs.gov.ua/>

5. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua>.